

A photograph of a church interior. In the foreground, the back of a young girl with a long blonde ponytail is visible as she sits on the floor. To her right, an elderly person with white hair sits in a wheelchair, facing away from the camera. In the background, a large group of children, many wearing white head coverings, are seated on a raised platform, possibly a choir. The church has light-colored wooden walls and stained glass windows.

DELA LIV OCH LEVA TRO

Församlingsinstruktion 2019–2022

Församlingsinstruktion 2019–2022

Grunden för Svenska kyrkan i Umeå	5
Den grundläggande uppgiften – pastoralt program	5
Mission	6
Gudstjänst	8
Undervisning	10
Diakoni	12
Församlingarna och kyrkorna	14–19
Samverkan	20
Svenska kyrkan i Umeå som flerspråkig kyrka	22
Ansvarsfördelning mellan pastorat och församlingar	24
Redovisning av hur prästtjänster disponeras	25
Domkapitlets reglering av befattningar och gudstjänster	25
Utvärdering	25
Sammanfattning av omvärldsanalys	26
Sammanfattning av barnkonsekvensanalys	27

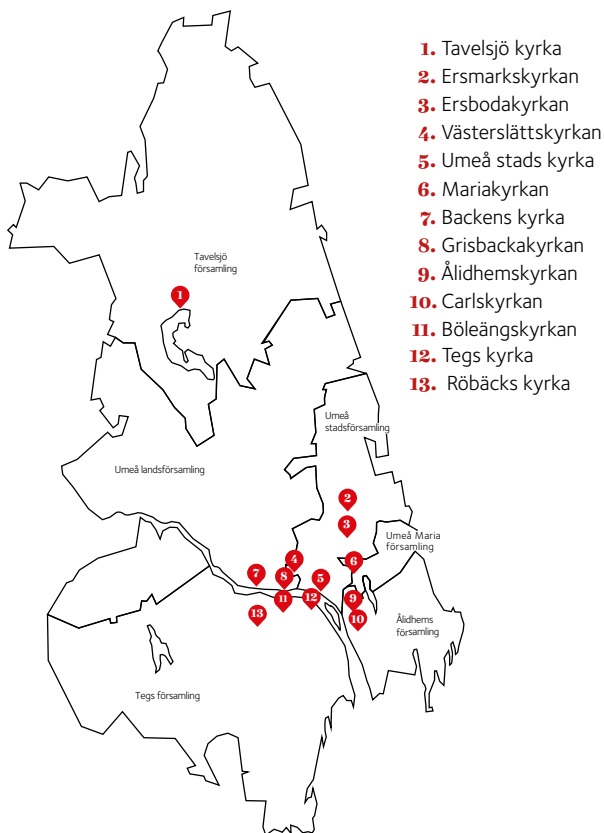
Bilagor

Omvärldsanalys
Barnkonsekvensanalys
Doppastoral – Svenska kyrkan i Umeå
Handlingsplan – konfirmandarbetet i Svenska kyrkan i Umeå
Kris- och beredskapsplan

Svenska kyrkan
UMEÅ

Produktion: Svenska kyrkan i Umeå.

En Svanenmärkt och klimatkompenserad produkt, tryckt av Tryckeri City, Umeå.

Grunden för Svenska kyrkan i Umeå.

Svenska kyrkan verkar utifrån ledorden *närvaro, öppenhet och hopp* för att förverkliga kristen tro i vår tid. Bekännelsen till treenig Gud som skapare, befriare och förnyare av vår tillvaro delas som ett evangeliskt-lutherskt trossamfund tillsammans med den världsvida kyrkan.

Kyrkan lever i samhörighet med Jesus Kristus och kyrkans gemenskap utgår från evangeliet och samlar människor som söker tillhörighet i kyrkans sammanhang. Kyrkan är mission – sänd i världen med uppdraget att i varje tid uttrycka kristen tro i ord och handling genom att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni.

Som folkkyrka är Svenska kyrkan öppen för alla att tillhöra trons folk och dela dess liv. I Luleå stift, med ett tydligt fäste i Västerbottens kustland, finns ett väckelsearv med betoning på personlig trosfördjupning och gemensamt ansvarstagande för kyrkolivet. Den inomkyrkliga rörelsen EFS har präglat många byar, städer och församlingar.

Umeå är i dag en växande stad med snabb förändringstakt. Svenska kyrkan i Umeå, med sex församlingar, finns i staden och på den omgivande landsbygden. Församlingarnas kyrkor utgör nav och mötesplatser för alla som är delaktiga i kyrkans uppdrag att **dela liv och leva tro**.

Den grundläggande uppgiften – pastoralt program.

”Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas.

Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift.”

KYRKOORDNINGEN 2 AVD INLEDNINGSTEXT

Det pastorala programmet anger en inriktning för hur den grundläggande uppgiften ska utföras under åren 2019–2022 i Umeå pastorats församlingar.

”Som Fadern har sänt mig sänder jag er”

JOH 20:21

MISSION

Målsättning för mission

Vi vill:

- FINNAS PÅ PLATS SOM KYRKA DÄR MÄNNISKOR FINNS
- ÖKA ANTALET DÖPTA, SÅVÄL BARN SOM VUXNA
- VISA PÅ FLERA OLIKA VÄGAR TILL TRO OCH VÄXANDE I TRO
- STÄRKA ENGAGEMANGET FÖR INTERNATIONELL DIAKONI OCH MISSION
- MINSKA VÅR EGEN KLIMATPÅVERKAN SAMT PÅVERKA SAMHÄLLET I EN EKOLOGISKT, SOCIALT OCH EKONOMISKT HÅLLBAR RIKTNING
- ANVÄNDA OLIKA KULTURELLA UTTRYCK FÖR ATT TOLKA KRISTEN TRO OCH EXISTENTIELLA FRÅGOR

Kyrkans grundläggande uppgift har sin utgångspunkt i Jesus Kristus, och Jesus sänder sin kyrka till hela världen med uppdraget att låta hela evangeliet bli hört och synligt för hela människan. Målsättningen är att fler människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro. Genom dopet blir den som döps medlem i Kristi kyrka och därmed en del av Guds mission. Alla är delaktiga i uppdraget att vara kyrka tillsammans.

Mission berör såväl det lokala som det globala sammanhanget. Att låta det världsvida perspektivet och de erfaren-

heter som ryms i mötet med till exempel systerkyrkor och vänförsamlingar påverka oss som kyrka i Sverige och Umeå är viktigt. Lika angeläget är att möta de perspektiv som ryms i vårt eget samhälle i vår egen tid.

Svenska kyrkan i Umeå delar ett ansvar att respektera och vårda skapelsen samt, tillsammans med den världsvida kyrkan, vara ett tecken på dess befrielse och det nya livet i Kristus. Människor ska uppmuntras och vägledas att leva hållbart, enskilt och tillsammans med andra. Svenska kyrkan i Umeå samverkar

med andra aktörer för en hållbar värld.

Reformatorn Martin Luther formulerade en kallelsetanke som är aktuell ännu idag; att en människa är kallad att stå i Guds tjänst i sin vardagliga gärning. Vi firar gudstjänst vissa dagar för att leva i Guds tjänst alla dagar. Bön och arbete behöver gå hand i hand för att tro och liv ska höra ihop. Så kan kyrkan med sina medlemmar ge ett trovärdigt vittnesbörd.

”De deltog troget i apostlarnas undervisning och den inbördes hjälpen, i brödbrytandet och bönerna”

APG 2:42

Målsättning för gudstjänst

Vi vill:

- STÄRKA DELAKTIGHETEN VID GUDSTJÄNSTERNA
- ATT GUDSTJÄNSTEN SKA VARA ÖPPEN OCH INKLUDERANDE SAMT UPPLEVAS MENINGSFULL
- GE STÖRRE UTRYMME FÖR BARN OCH UNGAS GUDSTJÄNSTLIV

I gudstjänsten samlas människor till gemenskap runt Ordet och sakramenten för att be och lovsjunga. Gudstjänst skapas tillsammans med möjlighet att dela liv och leva tro. I gudstjänsten har förkunnelsen stor betydelse. Musiken – såväl instrumental som kör- och församlingssång – är viktig för gudstjänstens liv.

Kyrkoårets växlingar, delaktighet, en mångfald av uttryck, bön, stillhet samt gemenskapen runt både nattvards- och fikabordet är andra betydelsefulla delar i en levande gudstjänst. I Svenska kyrkan i Umeå firas en mångfald av gudstjänster på olika platser under en vecka, helgdag som vardag, och kyrkliga handlingar (dop,

konfirmation, vigsel och begravning) är viktiga mötesplatser mellan Gud och människor, mellan kyrka och befolkning.

”Brann inte våra hjärtan när han talade till oss på vägen och utlade skrifterna för oss?”

LUK 24:32

UNDERVISNING

Målsättning för undervisning

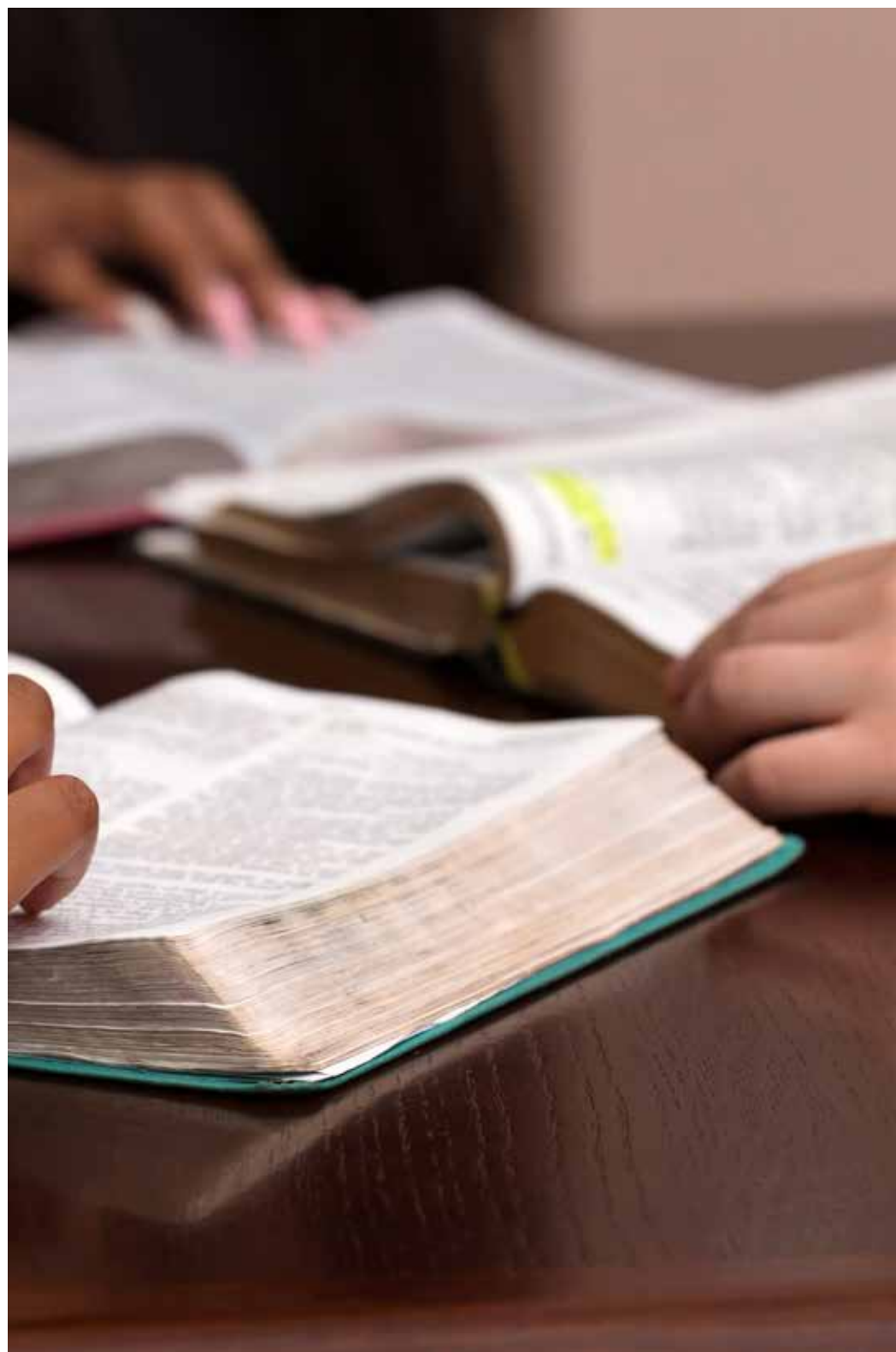
Vi vill:

- FORTSÄTTA UTVECKLINGEN AV KONFIRMANDVERKSAMHETEN OCH GE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR INNEHÅLLSRIKA KONFIRMANDALTERNATIV SOM TILLTALAR ALLA UNGDOMAR
- ATT MINST 40% AV DE KYRKOTILLHÖRIGA 15-ÅRINGARNA I UMEÅ PASTORAT VÄLJER ATT KONFIRMERAS
- GE MÖJLIGHETER TILL UNDERVISNING OCH SAMTAL FÖR VUXNA OCH STÄRKA FORMERNA FÖR LÄRANDE FÖR ATT SKAPA TRO, FÖRDJUPNING OCH ENGAGEMANG
- GE REDSKAP TILL VUXNA ATT SAMTALA MED BARN OM KRISTEN TRO OCH LIVSFRÅGOR
- FÖRSTÄRKA DELAKTIGHET OCH ANSVARSTAGANDE FÖR IDEELLA MEDARBETARE I UNDERVISANDE VERKSAMHET

Svenska kyrkan ser undervisning som ett livslångt lärande där delandet av liv och tro ger möjlighet att växa enskilt och tillsammans. Svenska kyrkan i Umeå har en omfattande verksamhet bland barn och ungdomar, såväl öppen verksamhet som gruppverksamhet. Det finns även en mängd olika mötesplatser för vuxna med möjlighet att upptäcka kristen tro och ge teologisk fördjupning, samtal och andlig vägledning.

När Jesus efter uppståndelsen mötte de två lärjungarna på vägen till Emmaus drogs de in i ett lärande samtal med utgångspunkt både i deras faktiska livssituation och i de historiska texterna. Kyrkans undervisning vilar på dessa två perspektiv – våra egna liv i relation till Bibelns levande ord. I all verksamhet i Svenska kyrkan i Umeå där undervisning bedrivs behöver det därför finnas en växelverkan mellan tradition och liv. Det gäller

såväl barn- och ungdomsverksamheten som förkunseln i gudstjänsten och i verksamhet med vuxna. Möjligheten till personlig fördjupning genom växande i tro är väsentlig för att församlingen ska vara en rekryterande miljö till uppgifter och ansvar. Konfirmandtiden är viktig för att knyta, behålla och stärka kontakten mellan ungdomar och kyrkan.

”Vem är min nästa?”

LUK 10:29

DIAKONI

Målsättning för diakoni

Vi vill:

- ERBJUDA MÖTESPLATSER DÄR MÄNNISKOR KAN VÄXA I TILLIT, GEMENSKAP OCH DELAKTIGHET
- SÖKA EN UTÖKAD OCH FÖRDJUPAD SAMVERKAN TILL STÖD FÖR MÄNNISKOR I UTSATTA LIVSSITUATIONER
- VARA ETT SJÄLVKLART SAMMANHANG FÖR PERSONER SOM VILL ENGAGERA SIG IDEELLT FÖR MÄNNISKOR I UTSATTA LIVSSITUATIONER OCH ANNAT DIAKONALT ARBETE

Diakoni är att ge stöd och hjälp till medmänniskor, att vara själavårdande och att försvara människors rätt att forma sina liv utifrån sina förutsättningar. Diakoni handlar om att motverka förtryck och uppmuntra och frigöra till det som är gott, så att Guds kärlek blir synlig i världen. Behov av stöd kan uppstå i varje människas liv när tillvaron går sönder, när hälsa och självkänsla sviktar

eller missbruk tar över vårt eget eller en anhörigs liv.

En diakonal strategi ligger till grund för det samlade arbetet där mötesplatser för delaktighet och gemenskap och insatser för människor i särskilt utsatta livssituationer båda är viktiga och förutsätter varandra. Diakoni är hela församlingens ansvar och bärs av alla medlemmar med diakonerna som ledare och särskild

resurs samt ideella som viktiga medarbetare. Utveckling av arbetet sker genom ett kontinuerligt lärande för alla inblandade.

Församlingarna och kyrkorna

Uti från det pastorala programmets inriktning har pastoratets sex församlingar en självständig identitet med ett mångfaldigt innehåll och med varje kyrka som utgångspunkt för gemenskap och verksamhet.

Umeå Maria församling

Norrut i staden, med stora delar av friluftsområdet kring Nydalasjön inom sina gränser, finns Umeå Maria församling där Marieområdena, Nydalahöjd och byn Anumark, ingår. Församlingens verksamhet

har en tonvikt på barn- och ungdomsarbete samt skapande verksamhet och samtalskon-
takter med vuxna och äldre. Människor från olika delar av Umeå finns med i gudstjänst- och församlingslivet som

kännetecknas av olika liturgiska uttryck och betoning på gemenskap samt ideellt ansvarstagande.

6 726

Medlemmar i
Umeå Maria församling

10 760

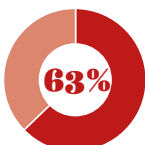
Folkmängd

Andel av total tillhörighet i Umeå pastorat fördelat på församling

Andel medlemmar av
totala medlemsantalet

Andel kyrkotillhöriga
av total folkmängd

Mariakyrkan

Mariakyrkan invigdes 1982 och är en tidstypisk byggnad. Verksamhetslokalerna är sammanbyggda med kyrkan och utgör den öppna mötesplats församlingen strävar efter att vara.

Tavelsjö församling

Nordväst om Umeå finns den befolkningsmässigt minsta men till ytan största församlingen. Tavelsjöbygden kännetecknas av vacker natur med sjöar, berg och öppet jordbrukslandskap och utgörs av ett 60-tal byar med Tavelsjö som huvudort. Bygdens utveckling och kulturliv drivs av ideella krafter i samarbete mellan

många föreningar och församlingen är en del i denna samverkan. Den gudstjänstfirande kärnan utgör grunden för församlingens arbete. Strävan är att variera gudstjänstutbudet och möjliggöra ökad delaktighet och medverkan av ideella. Församlingen bedriver en stor barnverksamhet. Musikverksamheten

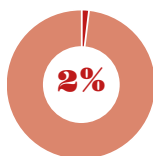
är en viktig del att utveckla vidare. På Kyrkans lägergård med Svedjans kapell firas gudstjänster, anordnas läger och arrangeras retreatar. Under sommaren är antalet dop och vigslar stort. Lägergården har dessutom extern uthyrning för olika ändamål.

1 775

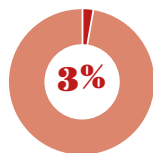
Medlemmar i
Tavelsjö församling

2 355

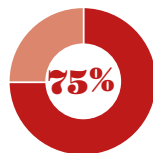
Folkmängd

Andel av total tillhörighet i Umeå
pastorat fördelat på församling

Andel medlemmar av
totala medlemsantalet

Andel kyrkotillhöriga
av total folkmängd

Tavelsjö kyrka

Tavelsjö kyrka ligger vid Tavelsjön med en intilliggande församlingsgård. Kyrkan invigdes 1965 och står på samma plats som den tidigare kyrkan från 1897.

Svedjans kapell

Svedjans kapell på Kyrkans lägergård invigdes som kyrkorum 2003.

Tegs församling

Tegs församling på södra sidan av Ume älv består av både landsbygd och tätort. Guds-tjänster firas och verksamhet bedrivs i tre kyrkor och sex missionshus samt i Kyrkans hus i Yttersjö och i Röbbäcks

kapell. I församlingen finns också Strömbäcks folkhögskola med Strömbäcks kyrka. De skiftande lokalerna möjliggör olika uttryck och verksamhetsformer. En öppenhet och vilja att finnas till för det om-

givande samhället med en välkomnande hållning präglar församlingens liv.

12 686

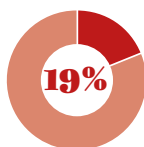
Medlemmar i
Tegs församling

17 560

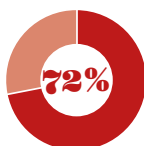
Folkmängd

Andel av total tillhörighet i Umeå pastorat fördelat på församling

Andel medlemmar av
totala medlemsantalet

Andel kyrkotillhöriga
av total folkmängd

Tegs kyrka

Den karaktäristiska kyrkan med sin församlingsgård har, sedan den stod färdig 1969, varit en samlingsplats för såväl tegsbor som olika föreningar i Umeå. Olika kulturella inslag samt öppen verksamhet för barn, familjer, ungdomar och äldre är uttryck för detta.

Böleängskyrkan

Vägg i vägg med ICA-butiken på Böleäng finns en kyrka från 1979 med sitt säregna kyrkorum med dopfunten i centrum. Vänskapskafé och sinnesrogudstjänster utifrån tolvstegsrörelsen, andlig vägledning, retreat, körverksamhet och konceptmässor med musikteman utmärker detta sammanhang.

Röbbäcks kyrka

I den gamla delen av Röbbäck finns en kyrka som tidigare varit ett missionshus. Delaktighet och ideella insatser kring gudstjänsten och verksamheten samt ett engagemang för internationella frågor finns i gemenskapen i Röbbäcks kyrka.

Umeå landsförsamling

I Umeås västra delar expanderar både områden med villor och flerbostadshus. Många unga familjer flyttar in. Den unika skulpturparken och den stora spa-anläggningen drar till sig många besökare. Här finns Umeå landsförsamling som rymmer både en kreativ stadsmiljö och växande byar. De många skolorna inom församlingen ger, liksom stora

seniorboenden nära kyrkan, goda möjligheter till kontakt och samverkan med olika delar av samhället. Backens medeltida kyrka är en plats som ger rum både för gudstjänster, samtal och kaféverksamhet. Prästgården nära kyrkan har efter restaurering, tillsammans med sin nya paviljong, blivit en vacker och uppskattad församlingsgård

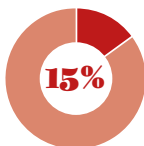
för människor i alla åldrar och rymmer alltifrån babykafé till minnesstunder. Missionshusen i Hissjö och Sörfors är också viktiga platser för församlingens verksamhet. Ett signum i församlingen är det rika musikkivet med körer, konserter, instrumentalundervisning och sånglek.

10 795

Medlemmar i
Umeå landsförsamling

15 740

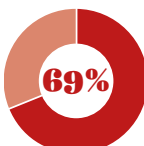
Folkmängd

Andel av total tillhörighet i Umeå
pastorat fördelat på församling

Andel medlemmar av
totala medlemsantalet

Andel kyrkotillhöriga
av total folkmängd

Backens kyrka

Backens kyrka är Umeås äldsta kyrkobyggnad. Den första stenkyrkan på platsen invigdes redan 1508. Kyrkan har skadats av två våldsamma bränder under åren och återinvigdes senast 1990 efter den stora branden 1986. Historia, tradition och vackra omgivningar gör Backens kyrka omtyckt för gudstjänster av många olika slag.

Grisbackakyrkan

Bland villabebyggelsen på Grisbacka finns en träkyrka som 1936 invigdes som missionshus. Sedan 1980 är det en samarbetskyrka mellan EFS och Svenska kyrkan. Invid kyrkan finns en lekkyrka från 2010 – en kyrka i miniatyr med möjlighet för barn att genom lek lära sig mer om gudstjänst, dop, vigsel och begravning. Den ideella delaktigheten är stor i kyrkan som också präglas av verksamhet med människor med funktionsnedsättning. Grisbackakyrkan samverkar med Västerslättkyrkan och Hedlundakyrkan (Equmeniakyrkan) genom "Tre kyrkor väst på stan".

Umeå stadsförsamling

Västerbottens största församling finns från stadens centrum och norrut med varierad och omfattande verksamhet.

Umeå stads nuvarande församlingsgård rymmer en stor bredd av grupper och aktiviteter samt är mötesplats för flera pastoratsgemensamma

verksamheter. Mer ändamålsenliga lokaler planeras för församlingsverksamheten. Arken är en lokal på Östra Ersboda som är diakonalt viktig för att nå grupper som annars inte kommer i kontakt med Svenska kyrkan. Gammlia-kyrkan Helena Elisabeth ägs

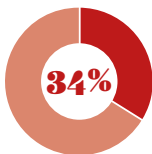
av Västerbottens museum men används för dop, vigslar och ett antal gudstjänster under året. Inom församlingen finns Sandalen som en av pastoratets förskolor.

22 268

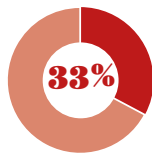
Medlemmar i
Umeå stadsförsamling

35 015

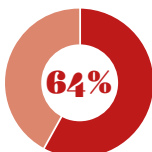
Folkmängd

Andel av total tillhörighet i Umeå pastorat fördelat på församling

Andel medlemmar av
totala medlemsantalet

Andel kyrkotillhöriga
av total folkmängd

Umeå stads kyrka

Likt en mindre katedral står Umeå stads kyrka vid älven i centrum sedan 1894. Kyrkan är välbesökt och rymmer under året många olika slags gudstjänster och evenemang. Musikverksamheten är omfattande med många körer och konserter. Kyrkan är också en mötesplats för teologisk fördjupning och samtal liksom mellan kyrka och kultur.

Västerslättskyrkan S:t Staffan

Mitt i ett stadsdelscentrum står den särpräglade rundkyrkan vilken invigdes som kyrka 1977. Gudstjänstlivet formas ofta tillsammans med deltagare från barngrupper och körer. Västerslättskyrkan ingår i det ekumeniska arbetet "Tre kyrkor väst på stan".

Ersbodakyrkan

Ersbodakyrkan stod klar 1982 i ett område som kännetecknas av kulturell mångfald. Diakoni och dialog med olika religioner och kulturer samt insatser av ideella medarbetare är betydelsefulla i verksamheterna.

Ersmarkskyrkan

Ersmarkskyrkan är en samarbetskyrka mellan Svenska kyrkan och EFS. Den var ursprungligen ett missionshus från 1921 men genom utbyggnad och invigning som kyrka 1992 är den på många sätt "kyrkan mitt i byn". Ideella medverkar både praktiskt och liturgiskt i gudstjänstlivet. Betoning ligger på relationsbyggande och barns delaktighet i gudstjänsten.

Ålidhems församling

Ålidhems församling omfattar de östra stadsdelarna, universitets- och sjukhusområdet samt byn Innertavle. Området präglas av människors rörlighet mellan platser och sammanhang där många olika kulturer och traditioner möts. Här vill församlingen skapa mötesplatser, ge rum för stillhet, eftertanke och fördjupning. Utbyggnaden av Tomtebo och Innertavle har skapat behov av en ny lokalsatsning med tonvikt på

barn- och ungdomsverksamhet samt mera kontinuerligt gudstjänstfirande. Gudstjänst firas på campus, på sjukhuset, i Ålidhemskyrkan, i Carlskyrkan, i Kyrkhörnan på Tomtebo, i Innertavle missionshus och i Kyrkstugan vid Nydalsjön. Under sommaren är Kyrkstugan församlingens främsta mötesplats.

Kyrkan på campus, som är en del av Universitetskyrkans nationella ekumeniska nät-

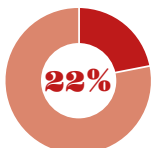
verk, vill arbeta för att religion får vara synlig på universitetet bland annat genom att skapa mötesplatser över kultur- och religionsgränser. Sjukhuskyrkan vid Norrlands universitets- sjukhus, som också verkar ekumeniskt, ingår i sjukhusets psykosociala beredskap och bedriver själavård och utbildning samt inbjuder till andakter och gudstjänster.

12 645

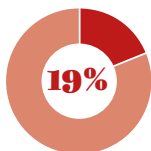
Medlemmar i
Ålidhems församling

22 786

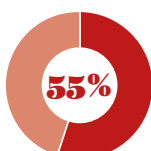
Folkmängd

Andel av total tillhörighet i Umeå
pastorat fördelat på församling

Andel medlemmar av
totala medlemsantalet

Andel kyrkotillhöriga
av total folkmängd

Ålidhemskyrkan

Ålidhemskyrkan är byggd för att vara en vardagskyrka för alla. Kyrkan med församlingsgård invigdes 1973. Den har sedan dess byggts ut i flera omgångar och rymmer i dag även en av pastoratets förskolor – Prästkragen. I Ålidhemskyrkan finns en betydande verksamhet för vuxna med samtals- och fördjupningsgrupper som ska utvecklas för att stärka lärandet bland kyrkotillhöriga och ideella medarbetare.

Carlskyrkan

I stadsdelen Carlskem finns Carlskyrkan, en samarbetskyrka mellan EFS och Svenska kyrkan som invigdes 1984. Många ideella medarbetare, samhällsengagemang och omsorg om människor i utanförskap kännetecknar kyrkans gemenskap och verksamhet. Kortkurser som grundkurs i kristen tro, föräldraskap samt ledarskap, erbjuds regelbundet. I Carlskyrkan pågår ett aktivt omställningsarbete kring hållbarhet.

Umeå pastorat

Samverkan

Svenska kyrkan i Umeå samverkar med offentlig sektor, ett stort antal organisationer, föreningar och grupper. Denna samverkan tar sig många uttryck och resulterar i olika betydelsefulla verksamheter. Exempel är skolan i Tavelsjö, Umeå kommuns öppenvård, Blå träffen på Grisbacka, samverkan med Umeå Fritid Unga på Sjöfruskolan, Mariehemsdagen på Mariehem och Lärhjälpen på Ersboda. Svenska kyrkan i Umeå är en del av det lokala ekumeniska samarbetet UKR - Umeå kristna råd. Likaså ingår Svenska kyrkan i Umeå aktivt i Umeås interreligiösa råd som hålls samman av Umeå kommun. Samverkan baseras på samförstånd och en vilja att arbeta tillsammans. Visst arbete bedrivs utifrån reglerade avtal och har pågått under många år, medan andra gemensamma satsningar är korta projekt.

Alla församlingar i Svenska kyrkan i Umeå är medlemmar i Öppen Gemenskap för ett gemensamt diakonalt ansvars-

tagande. I den diakonala strategin förenas församlingarnas egna gemenskapande verksamheter med det pastoratsgemensamma ansvaret för särskilt utsatta grupper. Genom ett idéburet offentligt partnerskap med Umeå kommun samverkar Svenska kyrkan i Umeå med Pingst Umeå i arbete med mötesplats och härbärge för utsatta EU-medborgare. Vän i Umeå är ett stort sammanhang med många församlingsmedlemmar aktiva för att skapa kontakter med människor från olika kulturer och verka för integration i samhället. Arbetet i Vän i Umeå stöds organisatoriskt och med stort engagemang från många församlingsmedlemmar.

Konfirmandarbetet bedrivs samlat under namnet "Så mycket mer" och i samverkan med EFS Västerbotten, KFUM Umeå, Stiftelsen Norrbyskärs ungdomsgård och Sävar-Holmöns församling. Genom Kyrkan på campus bedrivs ett omfattande samarbete med

universitetets olika institutioner, med studenthälsan och med olika föreningar.

Tre av kyrkorna i Svenska kyrkan i Umeå är samarbetskyrkor mellan EFS och Svenska kyrkan. EFS Västerbotten och föreningarna i Carlskyrkan, Ersmarskyrkan och Grisbackakyrkan har getts uppdraget att i dessa kyrkor ansvara för att den grundläggande uppgiften utförs. Samarbetet är reglerat i ett samarbetsavtal. Samverkan med Vasakyrkan, EFS-kyrkan i centrala Umeå, är uttryckt i en avsiktsförklaring.

Strömbäcks folkhögskola är också en gemensam anläggning för Svenska kyrkan i Umeå och EFS i Västerbotten liksom för Luleå stift, och utgör en viktig resurs för utbildning och fortbildning.

Samverkan med studieförbund, främst Sensus, är en väl etablerad form inom många verksamheter, vilket ger konkret stöd och bidrar till ömsesidigt lärande.

Svenska kyrkan i Umeå som flerspråkig kyrka

Svenska kyrkan är en flerspråkig kyrka. Svenska kyrkans medlemmar talar många språk. Förutom svenska och de nationella minoritetsspråken finska, meänkieli, samiska, jiddisch, romani samt teckenspråk finns en mängd andra språk utifrån den mångfald av nationaliteter som finns i Umeå. Så långt det är möjligt ska församlingarna i Umeå synliggöra, erkänna och bekräfta de individer som vistas i pastoratet och talar andra språk än svenska så att alla har möjlighet att uttrycka sin tro på sitt hjärtas språk. I de kyrkor där det är befogat ska strävan vara att erbjuda simultantolkning till gemensamt språk under gudstjänst på det sätt som redan sker i Åldihems-kyrkan.

I Svenska kyrkan i Umeå ska såväl anställda som ideella medarbetares kompetens tas tillvara för att möjliggöra kommunikation, verksamhet och gudstjänstliv på olika språk. Dialog och samarbete med samiska företrädare och föreningar är en viktig del av kyrkolivet, och samverkan sker kring den årliga samiska veckan i Umeå.

Finska församlingsskretsen

I Svenska kyrkan i Umeå finns en finstalande församlingssamfund. Verksamheten har som målsättning att arbetet ska leda till fördjupad tro och ökad samhörighet i Svenska kyrkan för finstalande. Den finska församlingsskretsen vill arbeta i samhället samt i det finskspråkiga föreningslivet.

De närmaste åren vill Finska församlingsskretsen

- möta den grupp människor som i dagsläget ej kontinuerligt är delaktig i församlingsskretsens verksamhet
- utveckla fler former av undervisning där skapande och kreativitet kommer till uttryck
- arbeta för ekumenik och bygga relationer med andra församlingar där det finns finskspråkiga gemenskaper samt främja och utveckla samarbetet med det finskspråkiga föreningslivet i Umeå.

Teckenspråkiga verksamheten

Den teckenspråkiga verksamheten i Svenska kyrkan i Umeå arbetar för att i Umeå med omnejd tillgodose dövas, dövblindas, döva och synskadades, hörselskadades och vuxendövas behov av en kyrka där de kan dela liv och tro med varandra på sina villkor, fira gudstjänst samt bygga församling på svenskt teckenspråk.

Den teckenspråkiga verksamheten arbetar aktivt för att hävda denna språkliga minoritets rättigheter till lika villkor i kyrkan och samhället samt förmedla kunskap till hörande och döva om vad det innebär att leva i två kulturer.

De närmaste åren ska den teckenspråkiga verksamheten

- skapa goda mötesplatser för teckenspråkiga
- synliggöra befintlig verksamhet såväl inom kyrkan som utanför
- fortbilda döva och hörselskadade ideella medarbetare i det kyrkliga arbetet
- utveckla konfirmandarbetet.

Ansvarsfördelning mellan pastorat och församlingar

I Umeå pastorat finns dubbla styrelsenivåer med ett kyrkoråd och sex församlingsråd vilket bygger på samhörighet och samspel i en gemensam organisation. Kyrkorådet är styrelse för hela pastoratet, vilket utgörs av sex församlingar i samverkan, och har gemensamt med kyrkoherden ansvar för att församlingens grundläggande uppgift blir utförd samt för gemensamma församlingsverksamheter, begravningsverksamheten, fastighetsförvaltning och stödfunktioner. Kyrkorådet har arbetsgivaransvar för alla anställda. Församlingsrådet är styrelse i en församling och tar gemensamt med kyrkoherden – som till församlingsherden delegerar – ansvar för den grundläggande uppgiftens genomförande genom gudstjänst, diakoni, undervisning och mission.

Församlingsrådet arbetar nära församlingsbor, gudstjänstdeltagare och verksamhetsaktiva och har till uppgift att föra en kontinuerlig dialog med anställda medarbetare om församlingslivets utveckling. En uppgift är också att ge församlingsengagerade tillfällen och möjligheter att

ge synpunkter på församlingens verksamheter och arbete. Likaså har församlingsrådet uppgiften att uppmuntra och skapa plats för ideellas engagemang och ansvarstagande.

Ansvar för pastoratsgemensamma verksamheter kan delegeras till enskild församling (inom parentes aktuell fördelning till olika församlingar). Det avgörs fortlöpande i beslut om organisation och arbetsformer samt budgetprocess. De verksamheter som bedrivs gemensamt är:

- Diakoni i kriminalvård.
- Blå träffen (Umeå landsförsamling) och Blå fredag (Tegs församling) – verksamhet med människor med funktionsnedsättning.
- Diakonalt strategiskt arbete för särskilt utsatta grupper.
- Familjerådgivning och personalhandledning.
- Finska församlingsskretsen (Ålidhems församling).
- Konfirmation.
- Kyrka och kultur.
- Kyrkan på campus (Ålidhems församling).
- Kyrkans stödgrupp.
- Sjukhuskyrkan med journalberedskap.

- Skolkyrkan – på gymnasienivå (Ålidhems församling) och på högstadienivå
- Sorgegrupper – inklusive familj och sorgegrupper
- Teckenspråkiga verksamheten (Umeå stadsförsamling)

Alla stödfunktioner för kommunikation, personal, administration, ekonomi och fastighet är samordnade i ett pastoratskanslii gemensamt för alla församlingar och till stöd för den gemensamma organisationen.

Begravningsverksamheten är en uppgift som utgår från det av staten delegerade huvudmannaskapet till Svenska kyrkan och konstitueras genom lagreglering. Denna pastoratsövergripande verksamhet utgår inte från församlingens grundläggande uppgift men bedrivs parallellt med denna i en gemensam organisation.

Förskoleverksamheten, som består av förskolorna Prästkragen och Sandalen inom två av församlingarna, är en pastoratsgemensam verksamhet utöver församlings- och begravningsverksamhet.

Domkapitlets reglering av befattningar och gudstjänster

Inrättade prästtjänster är i grunden anställningar inom hela pastoratet. Utöver kyrkoherde finns en grundbemanning för huvudsaklig tjänstgöring i varje församling. I aktuell personalstat finns följande fördelning av prästresurser:

- Tavelsjö 100 %
- Teg 500 %
- Umeå landsförsamling 400 %
- Umeå Maria 250 %
- Umeå stadsförsamling 800 %
- Ålidhem 525 %

Till denna kommer en grundbemanning för pastoratsgemensamma verksamheter enligt följande:

- Diakoni i kriminalvård 20 %
- Teckenspråkig verksamhet 50 %
- Sverigefinsk verksamhet 50 %
- Kyrkan på campus 100 %
- Sjukhuskyrkan 250 %

Pastoratet har möjlighet att omdisponera personalresurser, inklusive prästtjänster, utifrån verksamhetsinriktning och behov. Före eventuell minskning av ovan angiven totala tjänstevolymska domkapitlet underrättas.

I pastoratet är behörighetsnivån för minst en kyrkomusikertjänst motsvarande organistutbildning (kyrkomusikerexamen på B-nivå) i Tegs, Umeå lands, Umeå

Maria, Umeå stads och Ålidhems församlingar. För övriga kyrkomusikertjänster är behörighetsnivå motsvarande kantorsutbildning (kyrkomusikerexamen på C-nivå).

I pastoratet firas huvudgudstjänst varje vecka i varje församling med undantag för särskilt sammanlysta gudstjänstillfällen för alla församlingar, vilket sker vid högst fem sönd- eller helgdagar under året. Därutöver kan två eller flera församlingar sammanlysa gudstjänst vid enstaka tillfällen. I varje församling ska högmässa/mässa firas som huvudgudstjänst minst två gånger varje månad.

Utvärdering

Utifrån församlingsinstruktionen ska en årlig verksamhetsplan upprättas, av kyrkorådet samt i respektive församling, av varje församlingsråd, innehållande konkreta insatser och aktiviteter under åren 2019–2022.

Församlingsinstruktionen utvärderas därmed årligen indirekt genom uppföljning av verksamhetsplan i kyrkoråd och församlingsråd. I anslutning till nästa mandatperiod ska en prövning av eventuell ändring av församlingsinstruktionen göras.

Sammanfattning av omvärldsanalys

Kyrka i världen

- Beroende. Vad som händer i en del av världen påverkar människor på andra platser.
- Orättvisa. En liten del av världens befolkning förfogar över merparten av jordens resurser.
- Sanningsrelativism. Förekomsten av desinformation och falska nyheter påverkar politiska skeenden och människors bild av verkligheten.

Kyrka i Sverige

- Sekularisering. Svenskarnas tidigare starka band till Svenska kyrkan har försvagats då de flesta människor idag har en svag koppling till traditionella tros-samfund.
- Individualism. I tidigare generationer fick en människa sin identitet utifrån släkt-tillhörighet och arbete. Idag skapar vi på många sätt vår egen identitet genom vad vi presterar, konsumerar och visar upp för omvärlden.
- Inflytande. Svenska kyrkan har fortfarande en inflytelserik position utifrån sin tidigare ställning som statskyrka och förfogar över betydande resurser vad gäller fastigheter och personal. På styrande positioner i kyrkan saknas mångfald avseende ålder och etnicitet.

- Utsatthet. Allt fler människor lever i utsatthet av olika slag. Samhället dras allt mer isär när de sociala och ekonomiska klyftorna ökar.
- Främlingsfientlighet. De senaste åren har olika uttryck för främlingsfientlighet ökat i Sverige.
- Engagemang. Traditionellt arbete och långsiktiga åtaganden i föreningar och politiska partier minskar. Däremot ökar det tillfälliga givandet till välgörenhet och många människor är intresserade av att praktisera medmänsklighet och omsorg genom ideellt engagemang.
- Teknikutveckling. Sociala medier har förändrat svenskarnas sätt att umgås, söka information, skapa sin identitet och konsumera underhållning.
- Hälsotrend. Vuxna ägnar sig åt fysisk träning på sin fritid i högre grad än tidigare generationer, men även sökandet efter stillhet i olika former har ökat.
- Hållbarhet. Svenskarnas konsumtion befinner sig på en nivå som inte är långsiktigt hållbar. En omställning mot en mer hållbar livsstil har påbörjats.

Kyrka i Umeå

- Befolkningsökning. Umeås befolkning ökar stadigt.
- Ung befolkning. Umeå präglas av att vara en universitetsstad där många blir kvar efter sina studier.
- Bostadsbrist. Den ökande folkmängden har lett till bostadsbrist. Priserna på Umeås bomarknad stiger stadigt.
- I Umeå finns utsatthet på olika plan. I staden har länge funnits hemlösa personer, något som blivit mer synligt på senare tid sedan EU-migranter, framför allt romer, sökt sig till Umeå.
- Flyktingar. Till Umeå med omnejd kommer flyktingar och många av dem stannar i Umeå. Antalet ensamkommande flyktingbarn har ökat.
- Mångkulturellt. Under en lång period har människor från andra länder funnit sin plats i Umeå vilket ger en mångfald i kultur, tradition, språk och tro.
- Kulturliv. Kulturlivet är rikt i Umeå och blomstrar både på teater, operahus, museer, gallerier och festivaler med musik, litteratur och dans. Det finns även en tradition av unga kulturaktörers egna initiativ inom kulturområdet.
- Hållbarhet. Bland Umeås befolkning finns ett stort intresse för hållbarhetsfrågor.

Sammanfattning av barnkonsekvensanalys

Med barn avses, enligt barnkonventionen, barn och ungdomar mellan 0–18 år.

- Det stora flertalet barn mår bra i såväl Sverige som i Umeå, men den psykiska ohälsan bland unga, genom upplevelse av stress, nedstämdhet och depression, ökar.
- Svenska kyrkan i Umeå har en omfattande barn- och ungdomsverksamhet med en tyngdpunkt på åldrarna 7–+12 år.

- Barn- och ungdomsverksamhetens undervisande kvalitet (i betydelsen överföring och inläring av kristen tro) är svårfångad medan en kartläggning visar på mångsidiga verksamheter som samlar många.
- Få barn deltar regelbundet i söndagens huvudgudstjänst med undantag vid barnkörmedverkan.
- Många barn deltar i andakter i veckoverksamheten.

- Barn uttrycker att det i kyrkan finns vuxna som har tid att lyssna och att de får "bara vara" utan att behöva prestera.

Barnkonsekvensanalysen finns i sin helhet som bilaga till för-samlingsinstruktionen.

ADRESS: Östra Esplanaden 9, 901 10 Umeå

TELEFON: 090-200 25 00

www.svenskakyrkan.se/umea

www.facebook.com/SvenskakyrkanUmea

Svenska kyrkan
UMEÅ